

ŠIBENSKI list

ŠIBENIK
srijeda,
23. veljače 1955.
Izlazi tjedno
God. IV. Broj 131
Cijena 10 dinara

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA ZA GRAD I KOTAR ŠIBENIK

Godišnja konferencija SK u TLM „Boris Kidrič“

Postignuto je i dobrih rezultata

Prisustvovao velik broj vanpartijaca

U petak 18. o. mj. održana je godišnja konferencija Saveza komunista u tvornici lakih metala »Boris Kidrič«.

U mehaničkoj radionici, koja je bila svečano okićena zastavama, parolama i zelenilom sakupilo se 175 članova SK, i gotovo isto toliko vanpartijaca, da izvrše analizu jednogodišnjeg rada svoje organizacije.

Konferenciji su također prisustvovali predstavnici Gradskog komiteta SK drugovi Ante Baljkas i Ante Bego-Giljak, te Kotarskog komiteta SK drug Draško Jurišić.

U izvještaju, koji je podnio sekretar tvorničkog komiteta drug Ivo Ninić, konstatirano je da je organizacija SK u tvornici, i pored izvjesnih nedostataka, zabilježila dobre rezultate u pogledu discipline, odgovornosti na radnim mjestima, aktivnosti komunista u sindikatu, Narodnoj omladini, Socijalističkom savezu a isto tako društvenim organizacijama i organima društvenog upravljanja. Naglašeno je, između ostalog, da se u fazi priprema za puštanje jednog dijela tvornice u pogon nameću organizaciji SK i njenim članovima

novi i složeniji zadaci. U vezi s tim je istaknuto, da organizacija SK treba pomagati i aktivno učestvovati u davanju podrške upravi poduzeća i radničkom savjetu u pitanjima proizvodnje, u diskusiji o tarifnim stavovima, u poboljšanju radne discipline, u stručnom uzdizanju članova kolektiva i slično.

U izvještaju je također podučeno da će se voditi briga o političkom uzdizanju radnika. Rečeno je, između ostalog, da je svaki član SK dužan da radi u organizaciji Socijalističkog saveza. Oni bi trebali da svoju aktivnost usmjere i u društvenim organizacijama. Posebno će se voditi briga od odgoju omladine

SVEČANOST U DUBRAVI

U nedjelju 27. o. mj. u 10 sati održat će se u Rakovom selu svečanost povodom 13-godišnjice Ustanka. Svečanost će se upriličiti na mjestu, gdje je podignuta spomen-ploča palim borbama u NOB-i. Na mitingu, koji će tom prilikom biti održan, evocirat će se uspomene na pale borbe sela Dubrave i okolice.

Diskusija o novom platnom sistemu i tarifnim pravilnicima

19. o. mj. održan je u Trgovinskoj komori Šibenik seminar o novim propisima, koji tretiraju tarifne pravilnike i platni sistem. Predavanja je održao drug Petrić Šime, predsjednik Zemaljskog odbora sindikata trgovinskih radnika u Zagrebu.

Najviše je bilo govora o razvrstavanju poslovođa trgovinskih radnji. Sindikat je stao na stanovište, da poslovođe radnji treba razvrstati u I. vrstu tako, da je osnovica za takovo radno mjesto plaća od dinara 12.000 mjesečno. Međutim, takovo stanovište ranije nije prihvaćeno u Šibeniku. Naime, poslovođe su razvrstane u III. vrstu, osim četvorice za koje je NOGO dao suglasnost o razvrstavanju u I. vrstu. Intencija novih propisa je da plaće osoblja u ovoj godini budu razrađene u tarifnim pravilnicima na bazi obračunskog plaća iz prošle godine, pa su privredne organizacije dužne u dokumentaciji prikazati obračunske plaće iz prošle godine. Proizlazi da bi se osnovna zarada poslovođa trgovinskih radnji i dalje temeljila na stavci od dinara 8.800. Svi predstavnici trgovinskih poduzeća stali su na stanovište da za radno mjesto poslovođe treba označiti I. vrstu, pa će odgovarajuća poduzeća i sindikalne organizacije predložiti NOGO da prije sastavljanja završnih računa ponovo razmotri to pitanje i odobri razvrstavanje poslovođa u I. vrstu, što su već napravili NO-i u Rijeci i Splitu. Ovaj prijedlog ne će obuhvatiti poslovođe u malim trgovinskim radnjama sa malim prometom, kao ni radna mjesta poslovođa u trafikama, radnjama za kruh i mlijeko, te voće i povrće.

Iako se približava krajnji rok

za sastavljanje tarifnih pravilnika (31. III.), ipak još nisu izvršene potrebne pripreme, niti se u trgovinskim poduzećima i sindikatu trgovaca ozbiljnije prišlo razradi elemenata za sastavljanje tarifnih pravilnika. Tom poslu treba prići bez odlaganja, jer svako zakašnjenje u donošenju tarifnog pravilnika ide na uštrb kolektiva zbog toga, što sve do donošenja novog pravilnika vrijedi stari, t. j. sistem nagradivanja ostaje isti kao i u prošloj godini. Trgovinska poduzeća mogu se korisno poslužiti s oglednim tarifnim pravilnikom objavljenom u »Informatoru« broj 63 od prošle godine uz neke izmjene u duhu novih propisa.

Važno je pitanje nagradivanja u slučaju prebacivanja norme (u trgovini povećanje prometa više nego što ga je odredio nadležni organ), kao i nagradivanja za sniženje materijalnih troškova. Sistem davanja premija nije pogodan za trgovinsku mrežu, pa se je stalo na stanovište da bi nadležnom organu trebalo predložiti nagradivanje osoblja u vezi sa sniženjem materijalnih troškova, što je novim propisima i dozvoljeno.

Propisi imaju nekoliko varijanti za reguliranje zarade u privrednim organizacijama, pa će se organi koji donose tarifne pravilnike odlučiti za sistem koji najviše odgovara privrednoj organizaciji, obzirom na njezinu djelatnost i unutrašnju strukturu.

Održani seminar bio je veoma koristan, radi čega je predavanje bilo pažljivo saslušano. Moglo bi se jedino prigovoriti da je diskusija na mahove bila prilično žučna, iako za to nije bilo potrebe. S. Krnić

ne kao i njihovom uključivanju u rad pojedinih društava.

U diskusiji su članovi SK iznijeli neke probleme koji su važni za tu organizaciju. Tako je rečeno, da članovi SK moraju dati veću podršku radu omladine, a isto tako da se oni jače angažiraju u radu organizacija SSRN. Konstatirano je da se u nedovoljnoj mjeri koristi štampa. Bilo je riječi i o učenicima u privredi, te je istaknuto da poduzeće nije, bar dosad, pokazalo interesa za rad učenika u privredi, te je preporučeno da se uspostavi tješnji dodir poduzeća i škole učenika u privredi, što će pridonijeti da se ima bolji uvid u život i rad učenika u privredi. Također je izraženo mišljenje da individualno proučavanje treba da bude najpreča dužnost svakog člana SK. Govorilo se i o potrebi tjelesnog odgoja radnih ljudi u tvornici.

Drug Ante Baljkas, sekretar Gradskog komiteta SK također je sudjelovao u diskusiji. On je, između ostalog, govorio o značenju ideološko-političkog rada i o zaključcima VI. kongresa SKJ. Naglasio je potrebu proširenja organizacije SK u tvornici iz redova radničke omladine. On je posebno istakao ulogu omladina članova SK u organizaciji Narodne omladine.

U novi tvornički komitet izabrani su drugovi Ivo Ninić, Marijan Belamarić, Mirko Rončević, Marinko Papoć, Nikica Grubić, Bogdan Berović, Vinko Sutlović, Tome Vukov, Mišo Jurišić, Šime Karadžole i Joso Bego. Osim toga izabrano je pet delegata za kotarsku konferenciju SK, a 10 za rejonsku konferenciju SK.

Na kraju su upućeni pozdravi CK SKJ i drugu Titu, te CK SKH i drugu Bakariću.

Članovi SK na općini Primošten nisu aktivni u SSRN

U Bilini-Prhovo održana je u prošlu nedjelju godišnja konferencija Saveza komunista općine Primošten, kojoj su, osim delegata, prisustvovali i članovi Kotarskog komiteta SK drugovi Nikola Špirić i Srećko Bijelić.

U izvještaju su, između ostalog, istaknute organizacione slabosti u pojedinim organizacijama SK. Konstatirano je, da članovi SK nisu aktivni u organizacijama SSRN i NOH-e. Ukazano je i na slab rad općinskog komiteta Narodne omladine. U izvještaju, međutim, nije bilo govora o uspjesima organizacije SK na toj općini.

U diskusiji je istaknuta aktivnost članova SK u selu Primošten, te Burnjem i Južnom Primoštenu. Komunisti Burnjeg Primoštena su aktivni u radu organizacija SSRN, što je, između ostalog, pridonijelo da se sada mnogo bolje i pravilnije uočavaju propusti u radu poljoprivredne zadruge. Raspravljalo se također o elektrifikaciji područja te općine, pa je maglašeno, da su u tom smislu već provedene neke akcije.

Diskusija je, osim toga, ukaza-

Tvornica lakih metala »Boris Kidrič« — Mehanička radionica

Mnoge slabosti u organizacijama SK na području općine Tijesno

Izvještaj, koji je podniet u nedjelju na godišnjoj konferenciji Saveza komunista na općini Tijesno, ukazao je na niz slabosti koje tu organizaciju stavlja u nezavidan položaj.

Opadanje članstva, niska ideološko-politička spremna članova SK, slabo korištenje štampe, pogrešno shvaćanje kritike, neredovito plaćanje članarine, gotovo nikakova aktivnost u Socijalističkom savezu — ustvari su najkrupnije slabosti organizacije SK na općini Tijesno. Takovo stanje upravo nalaže i novom općinskom komitetu i članovima SK da punom snagom porade na uklanjanju tih slabosti, kako bi organizaciju SK što prije osposobili za uspješno političko djelovanje na području te općine.

I diskusija je skrenula pažnju na neke propuste. Bilo je govora o utjecaju religije i potrebi da

se ozbiljnije pomogne omladinskoj organizaciji. Veću brigu bi trebalo posvetiti mladim ljudima, te ih smionije primati u članstvo Saveza komunista.

Također je iznijeto da su kritika i samokritika potpuno zapostavljene i da se olako prelazi preko grešaka članova SK. Bilo je riječi o nepravilnostima poljoprivredne zadruge u Betini, a istaknut je dobar rad klubova naprednih poljoprivrednika. Diskutanti su primijetili da komunisti brodogradilišta u Betini ne misle o političkom stanju u mjestu, premda bi o tome upravo oni morali voditi najviše računa.

U diskusiji je sudjelovao i drug Pere Škarica, sekretar Kotarskog komiteta SK. On je objasnio potrebu ideološko-političkog rada a posebno je govorio o zaključcima VI. kongresa SKJ. Preporučio je organizaciji da obnovi materijale VI. kongresa, III. i IV. plenuma CK SKJ, te Brionsko pismo, koji će uvelike koristiti u budućem radu te organizacije. On je također naglasio da nije dovoljno samo uočavati nedostatke, već da je potrebno pronalaziti odgovarajuće mjere za njihovo otklanjanje. Nadalje je opširno govorio o prilikama u Murteru i Betini i ulozu organizacija SK u tim mjestima. Upoznavajući delegate o priprema za stvaranje komunala i zajednice komunala, drug Škarica je ukazao na neke štetne pojave koje su zapažene na terenu prilikom diskusija o tim pitanjima. Naime, kod nas se uglavnom diskutira o administrativno-teritorijalnoj podjeli a osobito

ZBOROVI BIRAČA U SELIMA ŠIBENSKOG KOTARA

Ovog tjedna započeo će održavanje zborova birača u svim selima na području šibenskog kotara. Na njima će se tretirati problematika u vezi s osnivanjem Šibenske zajednice komunala, a posebno bit će iznijeta, putem opširnih izvještaja, ekonomska analiza komunala, koje će djelovati na teritoriju kotara Šibenik. Osim toga, bit će govora i o organizaciji zdravstvene službe na kotaru. Naime, raspravljat će se o mogućnosti osiguranja naših poljoprivrednika.

bito o tome, gdje će biti sjedište komunala i pritom dolazi do ličnih i lokalističkih stavova. Međutim, narodu bi trebalo preko organizacija SSRN prvenstveno politički objašnjavati principe u vezi stvaranja komunala i tumačiti njihovu društvenu ulogu. U tom pravilnom objašnjavanju morali bi da prednjače upravo članovi SK.

Na konferenciji je izabran novi općinski komitet u slijedećem sastavu: Roko Frkić, Marko Mejić, Branko Jelić, Zdenka Stošić, Joso Morić, Zdravka Ercegović, Dino Martinović, Marko Škevin i Marko Barić.

Pripreme za KONFERENCIJE SSRN

Krajem ovog i početkom idućeg mjeseca u svim osnovnim organizacijama SSRN održat će se godišnje konferencije. Na njima će se, pored ostalog, izabrati nova rukovodstva kao i delegati za gradsku, općinsku i kotarsku konferenciju SSRN. Novi odbori brojat će od 7—11 članova, a što će zavisiti o sveukupnom broju članstva pojedine osnovne organizacije. To je zaključeno na nedavno održanom plenumu Gradskog odbora Socijalističkog saveza. U koliko će mjeri godišnje konferencije SSRN imati uspjeha, ovisit će u prvom redu o aktivnosti članova SK. Oni će trebati da se pripreme kako bi za te konferencije zainteresirali što veći broj članova SSRN.

Na plenumu je također bilo razmotreno pitanje što šire akcije na okupljanju dobrovoljnih davalaca krvi. Zapaženo je, da je ta akcija u posljednje vrijeme prilično opala. Stoga je zaključeno, da se s tim u vezi održa jedno predavanje u Narodnom sveučilištu, a Kotarskog-gradski odbor Crvenog križa će održati predavanja po osnovnim organizacijama Socijalističkog saveza. Isto tako će i razglasna stanica emitirati niz predavanja sa tog područja, a Centralni higijenski zavod iz Zagreba prikazat će nekoliko filmova s akcijom dobrovoljnog davanja krvi širom zemlje, kako bi se za to pojačao interes i kod naših građana.

O problemima ugovaranja cijena

Sistemom ugovorenih cijena želi se donekle postići »sklad« na slobodnom tržištu i onemogućiti negativne tendencije, koje se pritom javljaju. To se uglavnom može postići, ali samo uz uvjet da su ugovorene cijene ekonomski opravdane i da ljudi, koji cijene ugovaraju, održe zadanu riječ.

Evo nekoliko podataka, koji očitno govore o tome da cijene za bajame, višnje i ulje nisu ekonomski opravdane, na pr. 1 kg bajama 200—250 dinara, 1 kg višanja isto toliko, a 1 kg ulja 200 dinara. Sav rad oko obrade bajamika kod naših seljaka, svodi se na berbu, ljuštenje i sušenje. Za jedan radni dan može se bez truda pripremiti od berbe do sušenja 15 kg bajama, što po cijeni od 200 dinara za 1 kg iznosi 3.000 dinara za 1 radni dan. Otprilike isto toliko iznosi radni dan za višnje. Međutim, kod ulja stvar stoji sasvim drukčije. Maslina se najčešće nalazi kao zaseban voćnjak, tako da je 80% maslina potrebno zasebno obrađivati. Maslinu se obično okopava, zaprašuje, čisti, dubri a zatim dolazi berba i prerada. Za obavljanje svih tih radova na 1 ha potrebno je 25.450 dinara. Međutim, sa 1 ha zasađenog maslinama dobije se oko 140 kg ulja, što iznosi 28.000 dinara, a to je dnevica od 300—350 dinara za 1 radni dan.

Svima je razumljivo da će se seljak, a to bi učinio i svaki razuman čovjek, orijentirati na proizvodnju bajama i višanja, a na štetu maslina. To se u praksi na našem području i događa, jer na općini Tijesno je u prošleku godišnje 2.000 stabala maslina manje. Slično je stanje i na području Dalmacije, gdje je nekada bilo 20 milijuna stabala maslina, a danas ih nema niti 5 milijuna.

Drugi element koji govori u prilog tome, da cijene ulju nisu ekonomski opravdane je odnos cijena industrijskih proizvoda prema ulju prije rata i danas. Kad se uzme samo 22 artikla, i to cement, daska, nekoliko vrsta platna, te neki poljoprivredni artikli, kao kukuruz, pšenično brašno i t. d. i kad uzmemo od-

nos cijena prije rata i danas, onda se one kreću za 79% na štetu ulja. Inače je odnos cijena poljoprivrednih proizvoda, osim višanja, bajama i vina, i onih industrijskih u jakom raskoraku. Često se taj raskorak opravdava niskom produktivnošću rada u poljoprivredi, pak se ta produktivnost upoređuje sa nekim zemljama na Zapadu. Međutim, veća produktivnost ne ovisi samo o volji poljoprivrednika, već i o nizu objektivnih mogućnosti. Svakako je činjenica, da će se u uvjetima razvijene industrije razvijati poljoprivreda i jačati njena produktivnost.

I sama otkupna poduzeća »Radeljević« iz Dubrovnika i »Rivijera« iz Kotora, kao i niz drugih, pokazala su da cijene ulju nisu ekonomski opravdane. Ta poduzeća su pravila ugovorene cijene. Premda su cijene ulju bile ugovorene na 200 dinara, upravo ta poduzeća nisu se pridržavala ugovorenih cijena, već su otkupljivali ulje uz cijenu od 220 do 245 dinara za 1 kg. Poduzeća »Radeljević«, »Rivijera« i druga koja su »probila« cijene na tržištu, služili su se kojimtkim makincijama, kao na pr. dvojnim ugovorima, potvrđana da je ulje od ušura, navadanjem režijskih troškova i t. d., samo da bi se postigla stvarna cijena ulju od 220—245 dinara, a komuni 6,5 dinara. Na drugoj sjednici Trgovinske komore u Splitu ista ta poduzeća su energično zastupala opravdanost cijena na 190—200 dinara. Iz toga se može zaključiti, da predstavnici tih poduzeća, a ujedno i predstavnici Trgovinske komore, ne žele govoriti o činjeničnom stanju na tržištu. Izgleda da nije teško pogoditi, zbog čega o tome ne žele govoriti. Poduzeće »Radeljević« se služilo politikom cijene ulju od 190 dinara, odnosno 200 dinara za 1 kg. Grčevito je branilo i optuživalo svakog onog ko bi prekoračio te cijene, a na drugoj strani će se »probili« ugovorene cijene, ali to »probijanje« imalo je da ostane poslovna tajna. U tom poduzeću su, dakle, računali otkupiti grč dalmatinskog ulja po maksimalnoj cijeni od 250 dinara, a u javnosti će uvijek cijena ostati 200 dinara. Dakle, dobar posao: čist obraz.

Takvim postupkom doveden je u pitanje socijalistički moral kod tih poduzeća i njihovih rukovodilaca. I postavila se pitanje, da li uopće zaključiti na takvim sastancima predstavljaju neku obavezu, i da li se, ako ništa drugo, treba pridržavati zadane riječi. I ne samo to, otkupna poduzeća su svojim postupcima dala povoda da seljaci na našem

području diskutiraju o tome, kako bi trgovci ipak skuplje plivali ulje, ali im to vlast ne dozvoljava. S tim su oni stvorili ozbiljan politički problem i za takve, može se reći, neprijateljske postupke, trebalo bi da netko i odgovara.

Trgovinska komora je na drugom sastanku zaključila da se povise cijene ulju, i to na 200 dinara proizvođaču, plus 15 dinara OPZ i tako ponovo prihvatila ekonomski neopravdanu cijenu. Vjerojatno je da su neki i sa tog sastanka otišli sa planovima, kombinirajući kako ih realizirati na terenu.

Smatram, da bi već bilo vrijeme da se utvrduju cijene koje su ekonomski opravdane i da se zatim dana riječ drži do kraja.

Roko Frkić

Turistička kronika

Primjeran rad turističkog društva u Murteru

U našem Sibenskom bazenu, iako s izvjesnim zakašnjenjem, počelo se konačno uvidati, da je turistička djelatnost veoma korisna grana naše privrede. U velikoj mjeri će se razviti i uzdići ta korisna djelatnost, zavisi u prvom redu od samih mještana, odnosno njihove poduzetnosti i snalazljivosti.

U novije vrijeme na ovom našem području osnovano je nekoliko novih turističkih društava inicijativom TD Sibenik. Neka od njih su vrlo brzo našla sadržaj svoga rada, orijentirajući se na svoje vlastite mogućnosti i izvore sredstava, dok su neka ostala u stavu iščekivanja, da im netko sa strane riješi njihova komunalna pitanja.

Mislimo da ne će biti pretjerano, ako iznesemo rad Turističkog društva Murter, kao primjera vrijedan u pravilnoj ocjeni svojih zadataka.

Ovo društvo postoji nešto više od godinu dana. Učlanili su preko 80 mještana, koji redovno izvršavaju svoje članske obaveze. U daljnjem iznalaženju novčanih sredstava, razvili su razne vidove svoje djelatnosti. Dali su novogodišnju priredbu, koja je u svakom pogledu postigla odličan uspjeh. Pored prisustva preko 400 osoba, čisti prihod je iznosio oko 20.000 dinara. Nadalje, izradili su »markice« u vrijednosti od 2 dinara po komadu, koje su preko mjesnih prodavaonica razsturali na dobrovoljnoj osnovi uz

Osnovano vatrogasno društvo u tvornici »Boris Kidrič«

11. o. m. j. je na inicijativu radnog kolektiva i uprave tvornice lakih metala »Boris Kidrič« osnovano dobrovoljno vatrogasno društvo.

Osnivačkoj skupštini društva, pored 30 radnika i službenika poduzeća, prisustvovali su i delegati DVD-a podsaveza Sibenik,

ELEKTRIFIKACIJA ĐEVRSAKA

Odbor za elektrifikaciju sela Devrske izvršio je sve pripreme oko elektrifikacije svog mjesta. U toku je instaliranje kućne i različne rasvjete, a ovih dana je uz pomoć narodne vlasti i dobrovoljnim prilozima samih mještana nabavljen transformator, koji će uskoro biti montiran. Predviđa se da će još ove godine uslijediti elektrifikacija Đevrsaka, a u idućoj godini i obližnjih sela te općine.

S. Sladoljev

7 dana

PREDSJEDNIK REPUBLIKE JOSIP BROZ TITO, u pratnji drugova Edvarda Kardelja, Aleksandra Rankovića i Petra Stambolića, posjetio je prošlih dana Novi Sad. U gradu je obišao jedno kupalište gdje se sada nalazi na liječenju drug Blažo Jovanović. Predsjednik Tito je zatim posjetio petrovradinsku tvrđavu, u kojoj je bio zatvoren 1914. godine.

OKO 3.000 KUĆA POPLAVLJENO JE DOSAD prilikom izlivanja Južne Morave, Nišave, Velike Morave i njihovih pritoka. Najviše kuća je poplavljeno u Leskovcu, Čupriji i Pirotu, kao i u selima na ušću Nišave u Južnu Moravu.

150 porodica iz poljoprivrednih kuća u Leskovcu i preko 50 iz Čuprije, smješteni su u školske prostorije i razne domove.

PRIPREME ZA PROSLAVU JUBILARNE GODINE DESETGODIŠNJICE OSLOBODENJA već su počele u cijeloj zemlji. Gotovo sve društvene i političke organizacije, društva, ustanove i kolektivi, kao i narodni odbori, pripremaju programe proslava godišnjice oslobođenja, značajnih bitaka iz Narodnooslobodilačke borbe, radnih uspjeha i drugih dostignuća.

U BEOGRADU SU POČELI TRGOVINSKI PREGOVORI između Jugoslavije i Velike Britanije.

Prošle godine jugoslavenski izvoz u Veliku Britaniju iznosio je 6,8 milijardi, a uvoz 7,1 milijardu dinara.

OD 23. DO 25. VELJAČE ODRŽAT ĆE SE U ANKARI sastanak ekonomskih stručnjaka zemalja Balkanskog saveza. Kako se predviđa, na sastanku će se raspravljati o mogućnostima jačanja ekonomske suradnje između tri zemlje.

DELEGACIJA JUGOSLAVENSKIH PRAVNIKA sa sekretarom Saveznog izvršnog vijeća Veljkom Zekovićem na čelu, koja je prošlih dana stigla u Pariz, posjetila je atomski centar u Caclayu, gdje je razgledala instalacije.

IZLOŽBA »JUGOSLAVENSKA KNJIGA KROZ VJEKOVE« otvorena je u glavnom gradu Norveške Oslu. Ova izložba, koju je organizirala komisija za kulturne veze s inozemstvom, sadrži preko 260 ekspanata starih izdanja knjiga iz raznih oblasti kulture.

B. R.

TURSKA VELIKA NARODNA SKUPŠTINA RATIFICIRALA je jednoglasno Ugovor o savezu, političkoj suradnji i uzajamnoj pomoći između Grčke, Turske i Jugoslavije.

KAKO JAVLJA DOPISNIK »OBSERVERA« IZ NEW DELHIJA, Premijer Nehru uputio je ličnu poruku sovjetskom ministru vanjskih poslova Molotovu, pozivajući ga da utječe na održljivost Kine u krizi oko Formoze. Nehru se nada, piše list, da bi smanjenje zategnutosti stvorilo atmosferu sa mirno rješenje ovog problema na jednoj konferenciji izvan UN.

70.000 RADNIKA I SLUŽBENIKA CRNE I OBOJENE METALURGIJE u Saarskoj oblasti stupilo je u štrajk. Do štrajka je došlo poslije odbijanja uprave da u potpunosti udovolji zahtjev radnika da se sve plaće povećaju za 15 posto.

VEĆ TRI DANA UZASTOPNO FORMACIJE Čang Kaj Šekovih bombardera napadaju otoke Tajšan, koji se nalaze 120 milja sjeverozapadno od Formoze.

Ove otoke nedavno su zauzele kineske snage.

Jeste li podmirili pretplatu?

Uz 10-godišnjicu oslobođenja zemlje

Uporna borba

Uzan pojas na podnožju Dinarskog masiva od sela Zasiok do sela Otok Ruda bio je u našim rukama. Njemačka i ustaška komanda u Sinju htjela je pod svaku cijenu uništiti jedinice, koje su blokirale Sinj. Rijeka Cetina bila je tada prirodna granica oslobođenog i neoslobođenog teritorija. Glavni most Han na rijeci Cetini čuvala su ustaške čete. Most je spajao komunikaciju Sinj-Livno. Listopada 1943. godine Nijemci krenuše iz Sinja prema Hanu praćeni sa dva tanka. Artiljerija iz Sinja je prethodno sipala vatru po našim položajima. Drugi bataljon se nalazio u Čačijinom-Docu kao predstraža brigadi. Uslijed naglog nadiranja neprijatelja II. bataljon, rasporedivši II. i III. četu prema Zankovim kućama i selu Bajagić, čekao je neprijatelja. I četa sa teškomitraljeskim vo-

dom krenula je naprijed kako bi prva stupila u kontakt i ispitala raspoložive snage neprijatelja. Već je bio mrak a neprijatelj je zahvaljujući motorizaciji zauzeo položaje. Omjer snaga je bio nesrazmjernan i neprijateljske pozicije su bile solidnije, ali trebalo je ga s ovim raspoloživim snagama uništiti. U danom momentu I. četa u streljačkom stroju oprezno je nastupala, a strijelci sa lakim oružjem očekivali su svakog časa odgovor neprijatelja. U jednom času Nijemci naglo baciše crvenu raketu u zrak, zatim zabrujaše njihovi šarci čiji su metci prstili po tvrdom kršu. Naši mitraljesci odgovoriliše vatrom. Nakon kratke pauze izvršen je novi raspor. II. vod sa vodnikom Šupom krenuo je sasvim desno ne obazirući se na vatru tako, da je sa bočne strane unakrsnom vatrom

privukao neprijatelja. Ovog puta Nijemci baciše bijelu raketu te brzom paljbom zasuše po našim strijelcima, a time otkriše i svoje teškomitraljesko gnijezdo. Na određeni znak II. je vod žestokom bočnom vatrom prisilio neprijatelja da smanji vatru. U naletu praćeni bacačkom vatrom borci pojuriše ka neprijateljskim položajima. Nijemci naoružani brozometnim šarcima tukli su neprekidno te suzbiše taj nalet. U stalnom sipanju vatre s jedne i druge strane, čuvajući već zauzete položaje, stiglo je pojačanje. IV. bataljon bio je već tu. I. četa, povukavši se desno od Bajagića, dobila je zadatak da se privuče savim blizu teškomitraljeskom gnijezdu. U naletu je IV. bataljon snažno udario iz svojih bacača i mitraljeza tako, da se nekolicina njemačkih vojnika, ne znajući u mraku kud bježe, predala I. četi. Ali 2 tenka koje je neprijatelj držao u rezervi otvorili su vatru iz svojih lakih topova.

To, međutim, nije omelo napredovanje boraca IV. bataljona. Jedna desetina bombaša upu-

tila se po mraku i neopazice se privukla neprijateljskom gnijezdu, odakle su Nijemci sipali vatru iz teškog mitraljeza. Među bombašima se nalazio Cigo Matulić koji je predvodio ovu grupu. Pritisnuti naletom boraca IV. bataljona Nijemci pojačaše vatru iz svojih oružja. Nakon bačene rakete borci su se oprezno privukli bunkeru i sa nekoliko bombi usutkaše mitraljez. Nijemci videći da se sve više suzuje linija fronta, u nemogućnosti da se više brane, dadoše se u bijeg prema selu Bajagić. Borci ih spremno dočekaše te zasuše strahovitu vatru. Neprijatelj je imao 12 mrtvih, 3 ranjena i 4 zarobljena vojnika. U toj bitci izgubili smo našeg druga Cigo Matulića. Nekolicinu naših ranjenih drugova otpremili smo u bolnicu, a druga Matulića smo pokopali na onom mjestu, gdje je pao. Čitav dan su se čuvali zauzeti položaji, jer se vjerovalo, da će nas Nijemci opet pokušati napasti. Neprijateljske jedinice, koje su te noći bile razbijene ponovo se pojačane uputiše prema selu Bajagić. Već učvršćeni položaji VIII. šibenske brigade bili su so-

prodane predmete. I ova akcija, koja se provodi povremeno, donijelo im je lijep prihod. Sada rade na organizaciji dobrovoljne lutrije na taj način, što su se obratili pojedinim poduzećima i pojedincima za dobrovoljne priloge u raznim predmetima. Odaziv je bio veoma lijep, pa su ti predmeti izloženi u mjesnim prodavaonicama. U dosadašnjoj praksi, na pr., njihova Uljarna koristila je otpatke, koji nastaju mljevenjem maslina, djelomično koje bi pripremili kamen drobljenac za predstojeće radove. Bili su inicijatori i aktivni učesnici pošumljavanja goleti, pa je zasađeno preko 5.000 mladih borčića, koji su se svi odreda primili. Među svojim članovima imaju nekoliko vlasnika manjih brodića, koji su voljni da ih stave na uslugu za društvene potrebe uz nadoknadu samo pogonskog goriva.

Kao što se vidi iz ovog kratkog prikaza radne inicijative ovog društva, ono zaista može poslužiti kao koristan primjer drugima u pronalaženju domaćih izvora materijalnih sredstava. A da se sve to postigne, potrebno je razviti smisao i ljubav kod svakog pojedinca za uljepšavanje svog mjesta, a tada je sigurno, da posjeta gostiju ne će izostati, od čega će imati veliku korist svaki pojedinac, čitavo mjesto, pa i naša društvena zajednica.

B. R.

lidno osigurani, tako da neprijatelj nije mogao lako doći do nas. Nijemci upotrebiše artiljeriju. Selo Bajagić koje se nalazi tik do rijeke Cetine imalo je prirodnu zaklonjenost sa klisurinom iznad sela koju je ovog puta čuvao II. bataljon. Nakon artiljerijske pripreme. Nijemci opet pokušahu oprezno se privući našim položajima. Nastalo je obostrano mitraljiranje, ali bez uspjeha. Vatra sa naših položaja prisilila ih je i ovog puta da se vrate u selo.

Tako se povremeno čarkalo gotovo čitav dan. Već se spušta mrak. Nijemci uvidješe da je ovdje za njih tvrd orah, te se neopazice povukoše prema Hanu. I ovog puta su jedinice novoformirane VIII. šibenske brigade imale vatreno krštenje, gdje su novi borci mogli oružjem u ruci iskaltiti onu mržnju, koju su gajili u svom srcu prema neprijatelju. Iako pod teškim uvjetima, često puta sa jednim obratom, borci te brigade znali su se boriti i danima i noću. Sve to rije u manjilo borbeni duh hrabrih boraca VIII. šibenske brigade.

Mile Grgurević

Za ostvarenje društvenog upravljanja školom

U ožujku se navršava godina dana, od kako je Sabor NR Hrvatske donio Odluku o osnovnim načelima društvenog upravljanja školom. Od početka ove školske godine (u Šibeniku su savjeti formirani u rujnu 1954.) »Šibenski list« je o tome donio više članaka, u kojima su se, pored konstatacija u dosadašnjem radu, dotakla i osnovna načela i koncepcija društvenog upravljanja školom. S ovim člankom pridružujem se dosadašnjoj diskusiji, a gdje će isto tako trebati izvršiti neke ispravke u dosadašnjem tretiranju tog problema.

U Odluci je ukazano, da se načela postave na diskusiju i proučavanje u svim društvenim organizacijama, s namjerom, da se neposredno zainteresira društvo, koje bi tako sa više zanimanja prilazilo školstvu i odgoju socijalističkog čovjeka. Time škola i odgoj više nisu prepušteni jednom malom broju kulturnih radnika, nego društvu.

Školski savjet, kao najkompetentniji za donošenje odluka (svakako u skladu s našom prosvjetnom politikom) raspravlja o odgojno-obrazovnim zadacima škole, nastavnom radu, ide za tim da poveže školu s privrednim, kulturno-umjetničkim i društvenim organizacijama. Dalje, savjeti pomažu organiziranje kulturnog i zabavnog života učenika, vodi socijalnu brigu o pojedincima, donosi pravilnik škole, kućni red i t. d. Iz spomenutih primjera lako se primjećuje da je u našoj školi izvršena progresivna reforma i da su novi oblici rada u školi daleko pristupačniji nego prije. A sada je na osnovanim forumima, odnosno na društvu, kako će mjere realizirati u svom radu. S analizom dosadašnjeg rada u srednjim školama u gradu ne možemo biti potpuno zadovoljni. Na nekim mjestima čini se da nisu pokazali interes za nove mjere, tako da je bilo slučajeva da se je društveno upravljanje školom krivo razumjelo. U broju 129 ovog lista A. R. navodi:

»Značenje novog upravljanja školom, jasno je svakom našem građaninu, ali bitni i pravi problem je, kako postići to, da ono bude duboko i pravilno shvaćeno sa strane učenika i profesora«. Svakako, da je pogrešno uzeti to

kao centralno pitanje u društvenom upravljanju školom. Mi ne možemo govoriti da je u našim školama jako izražen front između nastavnika i učenika. Autor je cijeli ovaj članak posvetio odnosu daka i nastavnika, tj. jednom sporednom pitanju u tom procesu, iz čega su i čitaoci mogli dobiti realnu sliku tog pitanja. I krivo postavljena diskusija nekad može utjecati na solidan rad. U tome je presudno, kada smo se upoznali s novim oblicima, da se sve društvene organizacije založe za njihovu realizaciju, a da komuna omogućiti materijalnu bazu za rad u školi.

Škole su Odlukom lišene mnogih prijašnjih direktiva od savjeta za prosvjetu i kulturu, te im je omogućeno, da vrše izvjesne izmjene u planu i programu (da ga dopunjuju ili skraćuju). Kada bi se to imalo na umu, onda se nastavnici u gimnaziji (ili u drugoj školi) ne bi tužili «... da nastavni program za pete razrede gimnazije ima mnogo nedostataka (proširenost, neprikladnost udžbenika, nedostatak i učila i dr.), koji ozbiljno ugrožavaju normalni rad i učenika». To pobija tvrdnju da su »peti razredi — briga gimnazije«. Realnije bi bilo tvrditi da su peti razredi nebriga školskog savjeta u gimnaziji, koji do drugog polugodišta nije poduzeo, da se opterećenost »petaša« smanji.

Politehnizacija nastave, popularno obrađivanje tema (iz školskog ili vanškolskog gradiva), posjećivanje industrijskih objekata, uspostavljanje društvenog i zabavnog života u školi — trebalo bi biti daljnji posao u procesu društvenog upravljanja školom. To zahtijeva da se taj problem razradi i objasni u onim organizacijama, koje to još nisu učinile, jer nikada nije kasno. Isto tako akciju za pomoć školama, koju je preuzeo SSRN, treba proširiti i ozbiljnije provesti.

Od školskih savjeta u gradu u prvom polugodištu najbolje rezultate je postigla učiteljska škola. Na dvjema održanim sjednicama školskog savjeta donesen je niz značajnih odluka, koje su se ubrzo ostvarile. Kako većina omladinaca stoji materijalno lo-

še, Savjet je uspio da se daciima da kod pojedinaca uzimao se u obzir i njegov vanškolski rad. Savjet u gimnaziji je nedavno izradio školski pravilnik i kućni red, koji će uskoro biti izvršen u zgradi škole.

B. Kale

Organizacije u Vodicama pružit će pomoć školi

Na nedavno održanom sastanku školskog savjeta pri osmogodišnjoj školi u Vodicama, raspravljalo se o inicijativi Glavnog odbora SSRN Hrvatske, za pomoć školama. Upravitelj škole govorio je o važnosti te akcije, kao i o tome, kako bi društvene i privredne organizacije u mjestu mogle pomoći školi. Većina članova školskog savjeta su i rukovodioci pojedinih organizacija u mjestu, te su odmah obećali da će školi pružiti svu moguću pomoć.

Zanatski kombinat će u školi besplatno vršiti manje opravke,

a osim toga će za školsku radionicu pokloniti nešto alata i drvnog materijala. Oni će prema potrebi izraditi i po koje učilo, Drug Mitar Birin je u ime organizacije Narodne omladine Vodiće obećao da će školi pokloniti radio aparat. Lovačko društvo će pružiti pomoć grupi mladih prirodnjaka na taj način, što će donositi ptice i druge manje životinje za prepariranje.

Pružanje pomoći ne će se ograničiti samo na školu u Vodicama, već će se ona protegnuti i na ostale škole na području općine Vodiće.

M.

Uspjelo gostovanje šibenske operete u Zadru

Dugo su se vodili pregovori oko gostovanja šibenske operete u Zadru. Kad su oni započeli, »Clivia« i »Sevas«, još nisu ni postojali u Šibeniku. Tada se, mislim, radilo o »Silvi« i »Veseloj udovici«. Međutim, financijske teškoće, strah od deficita, koji bi za plitku blagajnu šibenskog kazališta bio osjetljiv, razne tehničke teškoće i ostalo, preživjeli su »Silvu« i »Veselu udovicu«, koje su iščezle s repertoara. Kad je uprava kazališta smogla hrabrosti i odlučila se na gostovanje, na njihovom mjestu su već bile »Clivia« i »Seva«. Na put je pošao čitav ansambl operete, oko 70 ljudi. Organizacija prijetoza, smještaja i ishrane ansambla, bila je uzorna, tako da ni »vječita gundala« nisu imala što da prigovore. Zelja da se Zadranima pokaže što je Šibenik postigao na polju operete, dominirala je kod svih. I izraz je bio adekvatan želji, nije je razočarao.

Ako uspjeh tog gostovanja ocjenjujemo kao odobravanje publike, koja je prisustvovala predstavama »Clivie« i »Seve«, onda možemo slobodno reći, da je on bio potpun. Oduševljenje publike teško je opisati, ono je bilo zbilja spontano i iskreno i bila je najbolja nagrada gostima za njihove napore uložene za ostvarenje tog gostovanja.

Solisti, zbor, orkestar, balet, svi su bili jednako srdačno pozdravljeni i svi su bili retni, što su dali svoj udio postizanju tog uspjeha. Pojedinačna mišljenja,

koja su se čula od posjetilaca između činova i poslije predstava, bila su veoma pohvalna, a želje Zadrana (koja, nažalost, nije mogla biti ostvarena) da se gostovanje produži, najrječitije govori.

Članovima ansambla šibenske operete ostalo je srdačni prijem, na koji su naišli kod zadarske publike i članova zadarskog kazališta, u najljepšoj uspomeni, dok se kod Zadrana, nadamo se, ostati želja da takova gostovanja budu što češća.

Aktivnost radničke omladine na kulturnom polju

Omladinske organizacije, barem do sada, nisu uspjele u dovoljnoj mjeri aktivizirati svoje članove u kulturno-prosvjetnom radu. Za to ima i objektivnih razloga, no najvažnija je volja koje nedostaje kod većine omladinaca i omladinki.

Od 1953. godine, kada je prestalo djelovati OKUD »Miro Višić«, malo se i gotovo ništa učinilo u tom pravcu. Ipač nekih uspjeha je i bilo u društvima koja okupljaju srednjoškolsku omladinu. Međutim, radnička omladina grada, nije pokazala nikakvu aktivnost. Naša veća poduzeća, kao što su tvornica alumina, elektroda i ferolegura i brodografište »V. Škorpik«, nisu učinili ništa da bi osnivanjem jedne kulturno-prosvjetne sekci-

je zainteresirali omladinu za takav oblik rada. Sredstva za osnivanje sekcija je bilo. No, razumijevanja i volje je nedostajalo. Ipač u tom pogledu najviše uspjeha pokazala je omladinska organizacija u TLM »Boris Kidrič«, u čijem sklopu djeluju dramska i folklorna sekcija. Za još uspješniji rad tih sekcija potrebne su prikladne prostorije. No uza sve to, dramska sekcija je, pod stručnim vodstvom Josipa Vikačarije, izvela tri premijere: »Plan-ki snovi«, »Laža i paralaža« i »Kokoš«. Ta je grupa obišla mnoga sela u kojima su gledaoci bili neobično zadovoljni nastupom mladih izvođača.

Da bi rad srednjoškolske i radničke omladine krenuo naprijed, potrebno je besumnje postojanje

toza, bila je zabranjena i štampa. To je otežavalo čovjeku da se upozna sa stanjem u Domovini i uopće u svijetu.

Sve te negativne stvari utjecale su na mene onda, kad sam sa stvarima bio još slabije upoznat i kad sam bio izoliran od javnog društva. Dočim sada, dolaskom u JNA, kada sam se sreo sa mojim novim drugovima, koji su daleko pošli u tom pogledu, stvar stoji drukčije. To sam najviše upoznao prilikom predavanja pretpostavljenih starijima o raznim političkim problemima, na političkim časovima, dnevnim informacijama i posebno u slobodnim razgovorima. Kad sam upoznao sve to, zašto da ne krenem boljim putem, zašto da zaostajem, kad sam svijestan svega što nije dobro i što ne odgovara meni.

Mi svi težimo ka većoj produktivnosti u radu, boljem životu, sebi i čitavoj zajednici. Ona omladina koja se odgaja u religioznom duhu, u sjemeništu, ona nikad i ne misli, a niti će ikada koristiti svojoj zajednici.

Prema tome, ja ne mogu nikako, a da ne krenem naprijed. Sada ovim putem izjavljujem javno da sam napustio svećenički poziv i da postajem slobodan čovjek, jer ću samo tako moći koristiti sebi i zajednici.

Pozivam sve moje drugove, koji se nalaze u takvoj zabludi,

da krenu ovim putem, kojim sam ja pošao, a ka istom cilju — ka sreći i blagostanju naroda.

Vojnik Ante Grabić

»Narodni vojnik« - Beograd.

Obavještenje

Odlukom radničkog savjeta poduzeća i rješenjem NO-a gradske općine Šibenik, dosadašnji pogon

„ODJEĆA“

KROJAČKA RADNJA - ŠIBENIK

od 1. siječnja 1955. godine osamostalio se u

„REV IJA“

poduzeće za izradu i prodaju odjevnih predmeta — Šibenik
Obala oslobođenja 14/II. (kod hotela »Krka«)

S PREDMETOM POSLOVANJA:

Izrada muških i ženskih kaputa, mantla, kostima, odijela, haljina, službenih i radnih odijela te ostalih krojačkih usluga.

Telegrafska kratica: »Revija« Šibenik.

Telefon broj 3—48.

Tekući račun kod Narodne banke FNRJ — filijala Šibenik br. 531-T-488.

Sve obaveze i potraživanja koja protrošači u 1954. god. imaju prema pogonu »Odjeća« preuzelo je i likvidirat će »Revija«, poduzeće za izradu i prodaju odjevnih predmeta - Šibenik.

RADNICKI SAVJET »REV IJA«
poduzeća za izradu i prodaju odjevnih predmeta — Šibenik

Za kulturni napredak sela

Zainteresirati naše selo za kulturne tekovine i suvremena zbiivanja u svijetu, jedno je od gorućih problema. U tu svrhu postoje na selu čitaonice i knjižnice, ali je njihov rad dosad bio vrlo slab, gotovo nikakav. Stoga se rješenja tog problema priložila sa više strana.

Na našem kotaru postoje 33 čitaonice i 24 knjižnice, što znači da otprilike svako drugo selo ima čitaonicu. Ali treba naglasiti, da se gotovo sve te čitaonice i knjižnice nalaze u primorskim mjestima, dok naprotiv sela u zagorskom dijelu kotara stoje veoma slabo. Potrebno je u buduću da se i zagorska sela u tom pravcu izjednače s onima u primorskom pojasu. Da je u zagorskom dijelu takovo stanje, u dobroj mjeri se ima zahvaliti pomanjkanju prikladnih prostorija. Da bi se to pitanje povoljno riješilo, odlučeno je da nova škola mora imati

i prostoriju za čitaonicu. Pitanje bogatijeg izbora knjiga bilo je razlogom da su mnoge naše čitaonice bile bez čitalačke publike. Nadalje problem predstavljaju i nedostatak stručnog kadra kao i nedovoljno razumijevanje stanovništva pojedinih sela.

Izvršno vijeće Sabora NR Hrvatske preporučilo je prošle godine svim narodnim odborima da stvore sredstva za narodne čitaonice u selima. S tim u vezi. O djel za prosvjetu NO-a kotara posvetio je u posljednje vrijeme veliku pažnju. Odobrena je suma od 600.000 dinara za nabavku novih knjiga, kojima će se pojačati postojeće knjižnice u središtima NO-a općine. Čitaonice će djelovati neovisno od knjižnica, a bit će opskrbljene ne samo novinama i časopisima, već i nekim društvenim igrama. Da bi se dobio potreban stručni kadar, u tu svrhu bit će uskoro održan dvo-

dnevni seminar za rukovodioce općinskih i seoskih knjižnica. Nadalje će općinske knjižnice imati i taj zadatak da ispituju koje su knjige u tom kraju najčitanije, a težište će osobito biti usredotočeno na stručnu literaturu, i to baš na onu, koja će u dotičnom kraju najviše koristiti. To će u prvom redu biti knjige sa područja gospodarstva i zdravstva.

Dosad su poljoprivredne zadruge odvajale jedan dio prihoda i vodile isključivo brigu oko kulturnog napretka našeg sela. One će takve ostati i u buduću, ali ne će biti jedine, jer će u tome pomoći društvene organizacije i poduzeća. Tješnjom suradnjom svih odgovornih društvenih faktora, u velikoj mjeri će se smanjiti štetnost utjecaja alkohola, raznih religioznih predrasuda i ostalih poroka.

F. Kalin

Dino Martinić

gradske vijesti

Ponovo osuđen na 8 godina strogog zatvora

Veliko vijeće Okružnog suda u Šibeniku je na ponovnoj raspravi, koja je trajala 15. i 16. o. m. j., donijelo presudu kojom je optuženi Aleksa Lemić zbog ubojstva osuđen na 8 godina strogog zatvora. Ostali optuženi Mile Dasović i Pave Smolčić oslobođeni su od optužbe, jer se ustanovilo, da isti nisu učestvovali u tuči, koja je nastala lanjska godine u jednoj gostionici u Devrskama, kojom prilikom je ubijen Dušan Šimpraga. Optuženi Pave Mandić je također oslobođen od optužbe, budući da je u tuči, koja je nastala, nastojao da oduzme nož optuženom Aleksi Lemiću.

— Uhvaćeni kradljivci

U posljednje vrijeme izvršeno je na području grada više provalnih krađa sa znatno počinjenom štetom. Tako je provaljeno u prostoriji Doma narodnog zdravlja, u dva navrata izvršena je krađa u menzi građevnog poduzeća »Izgradnja«, a po jedamput u krčmi poljoprivredne zadruge Zaton, te u gostionici vlasništvo Marije Vatavuk. Tom prigodom kradljivci su odnijeli 35 kg tjestenine, 25 kg graha, 1 pršut od 10 kg i dr.

Organima unutrašnjih poslova NO-a kotara uspjelo je otkriti kradljivce. To su Jakov Keran pok. Nikole, star 21 godinu iz U-nešića i Ante Galić pok. Ivana, star 20 godine iz Koprna. Protiv obojice organi vlasti vode postupak. Kradljivci su već jednom odgovarali pred Okružnim sudom u Splitu, te su zbog krađe bili osuđeni svaki na po 18 mjeseci zatvora.

OZLIJEĐENA OD AUTOMOBILA

20. o. m. j. dovedena je u šibensku bolnicu 18-godišnja Milica Brajković pok. Miloša iz Ladevača, koju je zahvatio osobni auto u času, kad je ova htjela prijeći cestu. Unesrećena žena dobila je teže povrijeđene na desnom rame-nu. Organi vlasti vode izvide.

ZANIMAT ĆE VAS

NOVI EFIKASAN LIJEK PROTIV TUBERKULOZE

Kako javlja jedna američka agencija, pronađen je u SAD novi lijek, koji je dosad pokazao velike rezultate u liječenju tuberkuloze. Novi lijek, u stvari antibiotik, zove se cikloserin.

Objavljeno je, da će uskoro početi sa kontrolnim probama na 200 pacijenata, da bi se još detaljnije utvrdila razlika u djelovanju između novog antibiotika cikloserina i streptomina.

NOVINSKI PAPIR OD BANANA

U Argentini je pronađen način proizvodnje novinskog papira od banana. Ovaj novinski papir je dva puta jeftiniji od običnog, a proizvodnja je znatno jednostavnija.

NAS NOVI PROIZVOD — DIESELOVE LOKOMOTIVE

U zajednici sa jednom austrijskom fabricom, poduzeće »Duro Đaković« u Slavanskom Brodu proizvodit će prve Dieslove lokomotive u našoj zemlji. One će biti teške oko četiri tone, a imat će oko 20 konjskih snaga. Ove godine bit će proizvedena prva serija od 40 lokomotiva, koja je prvenstveno namijenjena domaćim rudnicima.

DOMAĆE PISACE MAŠINE

Tvornica pisanih mašina u Ljubljani prelazi ove godine

Na prošlogodišnjoj raspravi sud je bio osuđen Lemića na 8 godina strogog zatvora zbog ubojstva, a optužene Smolčića na 10, Dasovića 7, Mandića na 3 mjeseca strogog zatvora, dok su Šarić i Rakić bili oslobođeni od optužbe. Međutim, ta je presuda rješenjem Vrhovnog suda NR Hrvatske ukinuta i vraćena ponovo na pretres uslijed toga, što sud nije utvrdio stvarnog napadača.

RADNIK SMRTO NASSTRADAO

U srijedu 16. o. m. j. u blizini Krapnja, smrtno je nastradao 43-godišnji radnik Ante Mudronja pok. Ivana. Unesrećeni radnik je, nakon dvosatnog traženja, izvađen iz mora.

U predjelu gdje se dogodila nesreća, Pomorsko građevno poduzeće iz Šibenika izvodi neke radove. Iz dosad nepoznatih razloga, unesrećeni radnik je vjerojatno pri padu u more zadobio udarac od kojeg se onesvijestio, tako da je davljenje trenutno nastupilo. O ovom slučaju organi vlasti vode izvide.

NOVI KONTIGENT PŠENICE

Jučer ujutro pristao je na obali Dobrika američki brod »Nordmeer«, koji je doveo 10.000 tona pšenice. To je u posljednjih mjesec dana treći kontigent pšenice, koji se istovaruje u šibenskoj luci.

Iz luke su isplovili brod pamtanske zastave »Mirasia« sa teretom 900 tona cinkovog koncentrata, zatim švedski brod »Campania« s teretom od 1.500 tona kromovog koncentrata i talijanski brod »Teresa Cosulich«, koji je odveo 1.000 m³ drvene građe. Na pristaništu u Crnici talijanski brod »Annette« vrši iskrcaj 195 tona katranske smole, i brod »Hrvatska« koji krca 150 t feromangana. Na Šipadu brod »Sarajevo« krca drvenu građu.

Štete od nevremena

U subotu 19. o. m. j. grad i obližnju okolicu zahvatilo je veliko nevrijeme, koje je bilo popraćeno jakim vjetrovom, pljuskovima i grmljavinom. Najveća šteta prčinjena je na telefonskoj gradskoj mreži, gdje je bilo iskopčano 200 telefonskih brojeva. Isto tako bile su prekinute telefonske linije sa Zagrebom, Rijekom i Splitom. Od udara groma prčinjena je manja šteta na krovu jedne zgrade u ulici Jugoslavenske narodne armije. Brodovi koji saobraćaju na lokalnim prugama, stizali su sa zakašnjenjem u šibensku luku.

ZA OŽIVLJENJE RADA PLANINIRSKOG DRUŠTVA

Na inicijativu Turističkog društva Šibenik upriličen je sastanak između predstavnika tog društva i šibenskog planinarskog društva. Cilj tog sastanka bio je da se pojača aktivnost planinarskog društva i da u buduću što tješnje surađuje s Turističkim društvom. Tom prigodom dana je preporuka predstavnicima planinarskog društva da pokrenu pitanje uređenja jedne kuće na Kamenaru, kao i da povedu više brige za obnovu parka Šubičevac. Također je predloženo planinarskom društvu da ono u buduću uspostavi vezu s postojećim društvima u Kninu i Drnišu.

GOSTOVANJE ZADARSKOG NARODNOG KAZALIŠTA

Ansambl Narodnog kazališta iz Zadra gostovao je u našem gradu 19. i 20. o. m. j., gdje je u Narodnom kazalištu nastupio sa muzičkom komedijom »Putnik bez karte«, od A. Leščana. Komad je režirao prof. S. Dunatov, a scenu je pripremio Z. Venturini. Oba dana su gledaoci, koji su do posljednjeg mjesta ispunili gledalište, s aplauzom nagradili uspjeh kazališnog kolektiva iz Zadra.

Šibensko narodno kazalište je tih dana gostovalo u Zadru, gdje je nastupilo s operetama »Seva« i »Clivia«.

Šibenik kroz tjeđan Gostovanje zadarskog Narodnog kazališta

Narodno kazalište

Subota, 26. II. — SLUČAJ GOSPODINA KOSTE — komedija od Lj. Bobić.
Nedjelja, 27. II. — VOLPONE — komedija od B. Jonsona. Početak predstava u 19,30 sati.

Kinematografi

TESLA: premijera američkog filma — VRATI SE MALA SHEBO — Dodatak: Filmske novosti br. 6 (do 28. II.)
Američki film — USAMLJENA ZVIJEZDA — Dodatak: Filmske novosti br. 6. (1.—3. III.)
SLOBODA: premijera njemačkog filma u bojama — ZEMLJA SMIJEŠKA — Dodatak: Filmske novosti br. 5. (do 28. II.)
Premijera američkog filma — U SJENI MRŽNJE — (1. do 6. III.)

DEZURNE LJEKARNE

Od 26. II. — 2. III. — I. narodna — Ulica Bratstva i Jedinstva.
Od 27. II. — 2. III. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNOG UREDA

RODENI

Josip, sin Dragomira i Vinke Panjkota-Bogdanović, Milan sin Paška i Milke Skelin; Ljiljana, kći Miloša i Jelene Lukavac; Ante, sin Nikla i Senke Bura; Marija, kći Kristine Petković; Lenka, kći Marka i Mladice Ležaja; Ivo, sin Paška i Ksenije Nakić; Branko, sin Iva i Vuksave Kaloper; Marija, kći Josipa i Srećke Grgas-Šiška; Damir, sin Vitomira i Darinke Nakić i Krešimir, sin Bruna i Zdravke Alić.

VJENČANI

Kuvač Sime, radnik — Močič Stana, radnica; Belamarić Florijan, aps. tehnike — Usmiani Mirjam, službenik; Matačić Mate, dipl. pravnik — Grubišić Nevenka domaćica; Marinković Silvio, ing. agronomije — Jovičević Radmila, student agronomije; Vuksav Tome, radnik — Gega Sonja, radnica; Filipi Miluten, električar — Labura Nevenka, domaćica; Baljkas Josip, električar — Gojanović — Rakić Katica, službenik i Petković Ivo, građ. tehničar — Zelalija Katarina, dak.

UMRLI

Juras Sime, pok. Krste, star 69 god.; Čelar Luka pok. Iva, star 74 g.; Habijan Ivan pok. Jaeka, star 74 god.; Milaković Dmitra rod. Novaković, stara 44 god.; Radić Mate pok. Jere, star 56 god. i Matačić dr. Justo, star 71 god.

SKUKSTINA RKUD »KOLO«

Radničko kulturno-umjetničko društvo »Kolo« održat će u nedjelju 27. o. m. j. redovan godišnju skupštinu u svojim prostorijama. Početak u 10 sati.

Pozivlju se svi članovi i prijatelji »Kola« da godišnjoj skupštini u što većem broju prisustvuju.

ZAHVALA

Povodom smrti neprežaljene nam majke, sestre, svokrve i babe

ZENIĆ ANTE ud. pok. Petra najtoplije se zahvaljujemo dru. Bolanu Slavomiru, koji se najspremnije odazvao da bi pomogao u teškim časovima našoj dragoj pokojnici.

Svesrdna hvala i svim rođacima, prijateljima i znancima, koji su nam iskazali svoje saučestće u teškoj boli i koji su dragu pokojnicu ispratili do kuće vječnog počinka.

Ožalošćena obitelj
Zenić pok. Petra

MALI OGLASNIK

Tražim jednu namještenu sobu u gradu za bračni par bez djece. Obratiti se Marković Marku, Ulica narodnog heroja Slobodana Macure br. 11 — Šibenik.

U subotu i nedjelju gostovalo je na šibenskoj sceni zadarsko Narodno kazalište, priredivši tri predstave komedije s pjevanjem »Putnik bez karte« od Aleksa Leščana.

Izvedba ovog vodvilja, u vrlo dobroj režiji prof. Šime Dunatova, potpuno je uspjela. Vedrina i humor u radnji, protkanao i žalcima na američanske milijunere, filmske i operetne »zvijezde« i nezasitne novinske reportere, došli su do punog izraza u vrlo dobroj igri cjelokupnog ansambla. Naročito treba istaknuti igru Zvonka Lepetića, koji je ulogu kapetana Kurta tumačio simpatičnom mladenačkom prirodnošću, sigurno i okretno, pokazavši, pored dobrih osobina glumca, i lijepe osobine pjevača, diskretno, glasom vrlo ugodnog timbra, otpjevavši jednu od pjesama završne scene. U naslovnoj ulozi, i igrom i pjevanjem, Vilma Petrović očitovala je svojstva koja joj osiguravaju istak-

nuto mjesto u melodramatskoj umjetnosti, te je temperamentnom igrom izvedbu držala do kraja u napetoj živosti. I svi ostali: Nemanja Severinski (milijunaš mister Shell), Ema Kifner-Majetić (izvršna diva Lya), Bora Pavlić (novinar), Franjo Majetić (steWARD) i Mile Gatar (telegrafist), pridonijeli su potpunom uspjehu ovoga gostovanja. Zdenko Venturini izradio je interieure zračne lade (bar i komandantova kabina) vjerno i ukusno.

Šibenska publika, koja je kod svih triju predstava potpuno napunila kuću, nagradila je izvođače svojim oduševljenim priznanjem, izrazivši živu želju za redovitim izmjenom gostovanja kazališta našeg i zadarskog.

Na posljednjoj predstavi Zadrana predani su na otvorenoj sceni gostima lovor-vijenci prave šibenskog kazališta i njegovog kolektiva, cvijeće i darstva koja joj osiguravaju istak-

S P O R T

„Šibenik“ - „Sloga“ 2:1

ZADAR — U nedjelju je odigrana prijateljska nogometna utakmica između »Šibenika« i domaćeg »Sloga«. Pobjedio je »Šibenik« sa 2:1 (1:0). Pet minuta prije svršetka utakmica je prekinuta. Naime, vratar »Šibenika« Bašić bio je ometao od igrača domaće momčadi u času ispućavanja lopte. Pritom je, po mišljenju suca, Bašić učinio prekršaj, na što je dosuđen jedanaesterac. Kad se Bašić usprotivio odluci suca, ovaj ga je isključio iz igre. Zatim je među igračima nastalo objašnjavanje i nakon što je isteklo vrijeme sudac je otvoraio kraj. Pred oko 700 gledalaca sudio je V. Zaninović.

Prvo poluvrijeme proteklo je u izrazitoj premoći »Sloga« koja, uslijed odlične obrane »Šibenika«, nije uspjela iskoristiti ni jednu šansu. »Šibenik« je ipak u tom dijelu došao u vodstvo preko Đurića. I u nastavku igre, koja je bila uglavnom ravnopravna »Šibenik« je do kraja zadržao prednost u zgodicima. Težak teren nije omogućio da se razvije življa igra. »Sloga« je igrala dosta dobro. Navalnom redu umnogome manjka efikasnost. Kod »Šibenika« najbolji su bili Stošić, Iljadica, Erak i Bašić.

Uspjeh »Mornara« u Zadru

Pomladena ekipa »Mornara« u sastavu Validžić, Gulin i Simović sudjelovala je 20. o. m. j. na stolno-teniskom turniru u Zadru. Na turniru su također sudjelovale i tri ekipe iz Zadra: »Vlado Bagat«, »Borac« i »Jugoslavensko ratno vazduhoplovstvo«.

»Mornar« je u jakoj konkurenciji postigao vrlo dobar uspjeh, osvojivši drugo mjesto iza zadarskog »Borca«. »Mornar« je pobijedio »Bagata« 5:2 i ekipu Ratnog vazduhoplovstva sa 5:1;

SPORTSKI DOGAĐAJI U NEKOLIKO REDAKA

U nedjelju 20. o. m. j. na igralištu u Mandalini odigrana je prijateljska nogometna utakmica između »Radničkog« i »Garnizona« JNA. Kiša i blatnjav teren nisu ometali živu i zanimljivu igru. Neriješen rezultat 2:2 (0:0) predstavlja omjer snaga na terenu. I jedna i druga ekipa imale su niz vrlo pogodnih prilika za postizavanje zgoditaka, koje nisu iskoristile, što naročito vrijedi za »Radnički«.

Kod »Radničkog« su se istakli Čala, Tikulin, Mikulandra i Brajković, a kod »Garnizona« srednji pomagač i vođa navale.

Prošlih dana odigrano je drugo kolo košarkaškog turnira, u kojem su obje ekipe gimnazije doživjele zasluženi poraz. U drugom kolu postignuti su ovi rezultati:

Učiteljska A — »Osmi« 39:37 (22:17).
Učiteljska B — »Sedmi« 38:31 (14:7).

Poslije drugog kola na tablici vodi Učiteljska B sa 4 boda, a slijede je Učiteljska A i »Sedmi« sa po 2 boda, dok su ostali bez bodova. M. Z.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Štampa«

Glavni

i odgovorni urednik
NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 531—T—292

Rukopisi se ne vraćaju.

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—.